

अनुक्रमाणीका

अ. क्र	विषयाचे नाव	नंबर
१]	प्रास्तावना	११
२]	गावाची माहिती	१
३]	छडक	२
४]	छडकाचे प्रकार	३
५]	माती	६
६]	मातीचे प्रकार	७
७]	दगड - गोटे	१२
८]	संदर्भ	१४

~~Swagat~~
Guide Teacher

~~Swagat~~
PRINCIPAL
MVP Santai's Arts, Commerce & Science College
Dindori (Nashik)

प्रज्ञावना

नाशीक निषेधयातील दिडोरी नासुक्यातील दिडोरी
गावाचा पर्यवरण संदर्भात अभ्यास कुरव्यात आला. यांचीक
आठवड्यात खडक, माती आणि दगडांटे याचा आहावा
घेव्यात आला आणि नव्हते गाव पर्यवरणात नव्हते
आहे. याठिकाणी मुळकीजांब है. गाव आठवड्यात पाठ्याचा
प्रमाणावर उपलब्ध झाठा आहे. या गावामध्ये मौऱ्या प्रमाणा
शानी केली जाते. फॅल्बाग, कुरुद्यान्य याचे पीक घेव्यात या
मूऱ्यकीजांब गावामध्ये काळी माती आठवड्यात आणि
याचबराबर घडूया प्रमाणावर लाल माती ही आठवड्यात क
माती मौऱ्या प्रमाणावर आठवड्यात असल्यामुळे शानी केली ज
या मानीन पीक चांगल्या प्रकार येत. मुपीक माती
असल्यामुळे पीक मौऱ्या प्रमाणावर उपलब्ध ठेत. पात
मानीचा उपयोग वित बनवव्यासाठी कुला जात. याचबराबर
शानीचे भाऊ, वस्तु, ही बनवव्या जातात. दिडोरी नासुक्या
मौऱ्या प्रमाणावर द्वाक्षांच उत्पादन घेतले जात. याठिकाणी
द्वाक्षांच मौठ मौठी बाग आठवड्यात घेतात. द्वाक्ष उत्पादनात
नाशीक निषेध प्रासिद्ध आहे. याठिकाणी दगड, खडक ही
आठवड्यात येतात. पात ते कुमी प्रमाणावर आहे. याचा
उपयोग कमी प्रमाणावर करतात. काळी माती मुपीक असल्या
मुळे मौऱ्या प्रमाणावर शानी करतात. कुरुद्यान्य ही पीक घेतले

सादरीकरण

थेटक :

लाठापासून बनलेल्या कठीन रुपातील निसर्ग
वर्तुला दगड किंवा खडक किंवा पाखांची मृदूतात. त्यां
सुं घट भाला की त्यापासून डोंगार बनतात. थेटक हे
डोंगाराचा तुकडा असतो त्र० यशपातील पूर्वी थेट
थेटक तेयार झाले भूपुण्यवर व त्याखाली काढी किंवा
ओलीपर्यंत आठळांचा व नेसार्गिकरीत्या. तेयार भालव्य
अनिजांच्या मिश्रणालाई थेटक मृदूतात. थेटकाचे गुणधर्म
त्यातील अनिजे व ही अनिजे एकम थेयांच्या प्रक्रियेवर
असतात. बहुतांशी थेटकांत सिलिका, अॅल्युमिनियम, मॅर्गनियम
व लोह याचे प्रमाण जास्त असत.

१) दगडापासून मातीपर्यंत सर्व पदार्थाचा समावेश थेटकामध्ये

२) थेटकात अनेक मूर्खतांचे अनिजे-मिश्र स्वरूपात असतात

पूर्वीचे कवच खंडलजवळ पूर्णपांच घन पदार्थाचे

बनलेले आहे. कवचांच्या घन घटकास थेटक असे मृदू

पूर्वीचे कवच निरानिराळ्या तकाचर्या थेटकांचे बनलेले अ

मानांक्यात: बहुतेक सर्व थेटक कठीन, घट व एकमध्य मृदूभू

असतात. परंतु थेटक या शब्दाची भूवेगानेक व्याख्या ठेव

ल्या नदमीच्या समझूतीपक्षा आधीक व्यापक आहे. माती, वा

गोट यांच्यासारखे सुटे पदार्थांची भूवेगानेक दृष्टीने थेटकच आ

थेटकांचे दुसरे वैशिष्ट्य मृदूभू ते मानांक्यात: काढी विशी

रसायानेक मंदिरन व त्यानुसार प्राप्त झालेला आकार असले

अनिजांचे असतात. बहुतेक थेटक दोन अद्यवा आधीक अनिजांचे

बनलेले असतात. कैवळ काढी याई थेटकच खंडलजवळ पूर्ण

एकाच अनिजांचे बनलेले नसूनदेखील थेटक असणारे काही

अपवाद आहेत; उदा., खवालाकाच (अॉफसिडियन) ही ओनिफ

नसलेली खवालामुळी काच असून ती थेटक आहे. दगडी काळ

काबिनी पदार्थाचा बनलेला असतो व तो पांच थेटकच आहे. त्या

निरानिराळ्या क्रियांनी तेयार ठारात